

Mediji in informacije

Splošno sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 22/22
Luxembourg, 2. februar 2022

Sodba v zadevi T-399/19
Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo/Komisija
(Zavrnitev pritožbe)

Splošno sodišče je sklep Komisije, s katerim je bila zavrnjena pritožba poljskega trgovca na debelo, razglasilo za nič

Komisija ni spoštovala postopkovnih pravic, ki jih ima ta poljski trgovec na debelo v okviru postopka, na podlagi katerega je bil sprejet ta sklep

Evropska komisija je med letoma 2011 in 2015 sprejela več ukrepov za preiskavo delovanja trgov plina v srednji in vzhodni Evropi. V tem okviru je Komisija začela preiskavo zoper družbi Gazprom PJSC in Gazprom export LLC (v nadaljevanju: skupaj: Gazprom) v zvezi z dobavo plina v osmih državah članicah, in sicer v Bolgariji, Češki republiki, Estoniji, Latviji, Litvi, na Madžarskem, Poljskem in Slovaškem (v nadaljevanju: zadevne države).

Komisija je 22. aprila 2015 družbi Gazprom poslala obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah,¹ v katerem ji je očitala, da je zlorabila svoj prevladujoči položaj na nacionalnih trgih veleprodajne dobave plina višje v prodajni verigi v zadevnih državah, da bi v nasprotju s členom 102 PDEU, ki takšne zlorabe prepoveduje, na teh trgih preprečila prosti pretok plina.

Komisija je v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah med drugim ugotovila, da naj bi družba Gazprom dobave plina na Poljskem pogojevala s pridobitvijo nekaterih zagotovil glede infrastrukture za prenos plina. Ta zagotovila naj bi se nanašala na to, da tožeča stranka, ki je poljski trgovec na debelo Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA, pristane ne okrepitev nadzora družbe Gazprom nad upravljanjem naložb v poljski odsek plinovoda Yamal, enega od glavnih tranzitnih plinovodov na Poljskem (v nadaljevanju: očitki Yamal).

Komisija je sprejela sklep z dne 24. maja 2018², s katerim je odobrila zaveze, ki jih je predložila družba Gazprom za odpravo pomislekov Komisije glede konkurence, in na podlagi katerega so te zaveze postale zavezujoče, ter v tej zadevi zaključila upravni postopek.

Tožeča stranka je vzporedno s tem postopkom 9. marca 2017 vložila pritožbo, v kateri je prijavila zlorabe družbe Gazprom, ki so se v veliki meri prekrivale s pomisleki, ki jih je Komisija izrazila v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah. V tej pritožbi so bile navedene trditve, v skladu s katerimi naj bi družba Gazprom – v okviru nezadostnosti oskrbe, s katero se je soočala tožeča stranka v letih 2009 in 2010 – sklenitev pogodbe o dobavi dodatnih količin plina pogojevala s pogoji, katerih namen naj bi med drugim bil okrepitev nadzora družbe Gazprom nad upravljanjem poljskega odseka plinovoda Yamal (v nadaljevanju: trditve glede infrastrukturnih pogojev). Tožeča stranka je s temi zadnjenavedeni trditvami deloma prijavila ravnanja, podobna tistim, na katere se nanašajo očitki Yamal.

Komisija je 23. januarja 2018 tožeči stranki pisno sporočila, da namerava pritožbo zavrniti, in jo pozvala, naj v roku štirih tednov poda svoje mnenje (v nadaljevanju: dopis o nameravani zavrnitvi).

¹ V skladu s členom 10 Uredbe Komisije (ES) št. 773/2004 z dne 7. aprila 2004 v zvezi z vodenjem postopkov Komisije v skladu s členoma [101] in [102 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 3, str. 81).

² Sklep Evropske komisije C(2018) 3106 final z dne 24. maja 2018 v zvezi s postopkom na podlagi člena 102 Pogodbe o delovanju Evropske unije in člena 54 Sporazuma EGP (Zadeva AT.39816 – Dobava plina strankam v srednji in vzhodni Evropi) (UL 2018, C 258, str. 6). Tožeča stranka je zoper ta sklep vložila ničnostno tožbo, ki pa jo je Splošno sodišče s sodbo z dne 2. februarja 2022, Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo/Komisija (Zaveze družbe Gazprom), [T-616/18](#), zavrnilo (glej tudi SM št. 21/22).

Komisija je s sklepom z dne 17. aprila 2019 (v nadaljevanju: izpodbijani sklep)³ pritožbo tožeče stranke zavrnila.

Pri preučitvi trditev je Komisija razlikovala med trditvami v pritožbi, ki so ustrezale pomislekom glede konkurence, ki jih zajemajo zaveze družbe Gazprom, in med drugimi trditvami v tej pritožbi ter v zvezi s to drugo kategorijo trditev med drugim zavrnila trditve glede infrastrukturnih pogojev.

Tožeča stranka je zoper izpodbijani sklep vložila ničnostno tožbo, osmi razširjeni senat Splošnega sodišča pa je tej tožbi ugodil.

Presoja Splošnega sodišča

Na prvem mestu, Splošno sodišče je preučilo očitke tožeče stranke, s katerimi se Komisiji očita, da je kršila pravico tožeče stranke do izjave in obveščeniosti v okviru upravnega postopka, ki se je začel na podlagi pritožbe tožeče stranke.

V zvezi s tem je Splošno sodišče najprej opozorilo, da člen 7(1) Uredbe št. 773/2004 določa, da kadar Komisija meni, da na podlagi informacij, s katerimi razpolaga, ni zadostne podlage za ukrepanje na podlagi pritožbe, pritožniku sporoči svoje razloge in določi rok, v katerem pritožnik lahko pisno sporoči svoje mnenje.

V dopisu o nameravani zavrnitvi, ki ga je v skladu s to določbo Komisija poslala tožeči stranki, je Komisija med drugim menila, da zaradi omejene verjetnosti ugotovitve, da je družba Gazprom kršila člen 102 PDEU, ni zadostnih razlogov za nadaljnjo preiskavo trditev glede infrastrukturnih pogojev. Ta začasna ugotovitev je temeljila na dveh razlogih za utemeljitev, in sicer, prvič, na odločbi Urząd Regulacji Energetyki (poljski regulatorni urad za energetiko), s katero je bil operater poljskega odseka plinovoda Yamal, to je družba Gaz-System S.A., certificiran kot neodvisen operater sistema (v nadaljevanju: odločba o certificiranju), in drugič, na „medvladnem okviru“ odnosov med Republiko Poljsko in Rusko federacijo na področju plina.

Komisija se je sicer v izpodbijanem sklepu ponovno sklicevala na odločbo o certificiranju kot razlog za utemeljitev svojega zaključka, da obstaja omejena verjetnosti ugotovitve, da je bila v povezavi s trditvami glede infrastrukturnih pogojev storjena kršitev, vendar je v izpodbijani sklep kot drugi razlog za utemeljitev vključila tudi sklicevanje na tako imenovano izjemo zaradi državnega delovanja.

Tako je Splošno sodišče opozorilo, da izjema zaradi državnega delovanja, ki jo je treba uporabiti ozko, omogoča, da se protikonkurenčno ravnanje izključi s področja uporabe členov 101 in 102 PDEU, če to ravnanje zadevnim podjetjem nalaga nacionalna zakonodaja, pravni okvir, ki ga ustvarja ta zakonodaja, ali celo pritiski nacionalnih organov, ki se jim ni mogoče upreti.

Vendar je Splošno sodišče ugotovilo, da se ta izjema pojavlja v upoštevni preudarki dopisa o nameravani zavrnitvi, ki je bil sestavljen pred izpodbijanim sklepom. Komisija bi morala ob upoštevanju posebne narave izjeme zaradi državnega delovanja, ki izključuje odgovornost, in dejstva, da se v sodni praksi ni priznala uporaba te izjeme v primeru državne prisile, ki jo izvaja tretja država, tožečo stranko v dopisu o nameravani zavrnitvi izrecno opozoriti, da njena začasna ocena temelji na mogočem primeru uporabe te izjeme, da bi tožeči stranki omogočila, da se v zvezi s tem izjavi. Po mnenju Splošnega sodišča Komisija od tožeče stranke ne more pričakovati, da bo to implicitno utemeljitev zaznala v elementih, navedenih v navedenem dopisu.

Zato je Komisija s tem, da teh informacij ni navedla v dopisu o nameravani zavrnitvi, kršila obveznost obveščanja tožeče stranke v skladu s členom 7(1) Uredbe št. 773/2004. Poleg tega je Splošno sodišče glede na dokaze v spisu ugotovilo, da bi lahko bil izpodbijani sklep, če ne bi bilo te kršitve Uredbe št. 773/2004, vsebinsko drugačen glede razloga za utemeljitev, povezanega z izjemo zaradi državnega delovanja, tako da se zaradi te kršitve lahko ta sklep razglasi za ničen.

---

³ Sklep Komisije C(2019) 3003 final z dne 17. aprila 2019 o zavrnitvi pritožbe (Zadeva AT.40497 – Poljske cene plina).

Vendar je ta razglasitev ničnosti upravičena le pod pogojem, da drugi razlog za utemeljitev, ki je naveden v izpodbijanem sklepu in povezan z odločbo o certificiranju, ne utemeljuje zaključka Komisije, da obstaja omejena verjetnosti ugotovitve, da je bila storjena kršitev družbe Gazprom v povezavi s trditvami glede infrastrukturnih pogojev.

Na drugem mestu, v zvezi s tem je Splošno sodišče na eni strani ugotovilo, da Komisija ni mogla pripisati odločilnega pomena tej odločbi o certificiranju, ne da bi upoštevala, da se v izreku te odločbe zahteva, da se upravljanje kompresijskih in merilnih postaj na poljskem odseku plinovoda Yamal, ki ga zagotavlja skupna družba, ki je v lasti tožeče stranke in družbe Gazprom, prenese na družbo Gaz-System, in ne da bi upoštevala okoliščine v zvezi z neobstojem tega prenosa.

Splošno sodišče je na drugi strani navedlo, da je Komisija s sklicevanjem na ugotovitve in presoje iz odločbe o certificiranju v zvezi z naložbami v poljski odsek plinovoda Yamal trditve, navedene v pritožbi, omejila le na obseg očitkov Yamal, navedenih v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, medtem ko so bila zadevna ravnanja drugačna in so presegla zgolj vprašanje o naložbah.

Zato je Splošno sodišče ugotovilo, da **je Komisija s tem, da se je sklicevala na odločbo o certificiranju v utemeljitev svojega zaključka, da obstaja omejena verjetnost ugotovitve, da je družba Gazprom v povezavi s trditvami glede infrastrukturnih pogojev kršila člen 102 PDEU, storila očitno napako pri presoji.**

Splošno sodišče je zaradi te očitne napake pri presoji in predhodne ugotovitve kršitve člena 7(1) Uredbe št. 773/2004, ker Komisija ni izpolnila obveznosti obveščanja tožeče stranke o razlogih za utemeljitev izjeme zaradi državnega delovanja, izpodbijani sklep razglasilo za ničen.

OBVESTILO: Zoper odločbo Splošnega sodišča je mogoče v dveh mesecih in desetih dneh od njene vročitve pri Sodišču vložiti pritožbo, omejeno na pravna vprašanja.

OBVESTILO: Namen ničnostne tožbe je razveljavitev ali razglasitev ničnosti aktov institucij Unije, ki so v nasprotju s pravom Unije. Države članice, evropske institucije in posamezniki lahko pod nekaterimi pogoji pri Sodišču ali Splošnem sodišču vložijo ničnostno tožbo. Če je ta utemeljena, se akt razveljavi ali razglasi za ničen. Zadevna institucija mora zapolniti morebitno pravno praznino, ki nastane z razveljavitvijo ali razglasitvijo ničnosti akta.

Neuradni dokument za medije, ki Splošnega sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.